

Besluit tijdelijke opvang vluchtelingen en/of asielzoekers naast locatie Leeuwenveenseweg 2

Burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Wolden besluit:

Een tijdelijke opvang voor vluchtelingen en/of asielzoekers op de locatie naast de Leeuwenveenseweg 2 te Zuidwolde, van zondag 16 augustus 2026 tot en met woensdag 30 september 2026 onder voorwaarden te gedogen.

Aanleiding

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (hierna: COA) kan de toestroom van vluchtelingen en/of asielzoekers niet aan en heeft een groot tekort aan opvanglocaties. Alle gezochte oplossingen, leidden niet tot een situatie die onder controle is. Er is op dit moment dan ook sprake van een crisissituatie. Aanleiding om deze tijdelijke crisisnoodopvang toe te staan, is de precaire situatie bij het aanmeldcentrum in Ter Apel. De Rijksoverheid (Ministerie Asiel en Migratie) heeft een verzoek gedaan om de nachtopvang te organiseren ter ontlasting van het aanmeldcentrum in Ter Apel.

Planologisch kader

Op het perceel Leeuwenveenseweg 2 in Zuidwolde is het omgevingsplan gemeente De Wolden van toepassing. Op grond van artikel 4.6 lid 1 van de Invoeringswet Omgevingswet zijn onder andere bestemmingsplannen en beheersverordeningen die golden op het moment voordat de Omgevingswet in werking trad op 1 januari 2024, onderdeel van het omgevingsplan.

Het perceel valt binnen de beheersverordening 'Buitengebied de Wolden 2023' (hierna: de beheersverordening) en kent de bestemming 'Agrarisch' en de aanduiding 'Agrarisch bedrijf'. Deze gronden zijn bestemd voor onder meer agrarische bedrijven. Onder 'Agrarisch bedrijf' wordt volgens de begrippen bij de beheersverordening verstaan: 'een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren'. Het gebruik van het perceel als tijdelijke crisisopvanglocatie voor vluchtelingen en/of asielzoekers is (juridisch) in strijd met deze bestemming. Gelet hierop is het voor het toestaan van het gebruik van het perceel als tijdelijke crisisopvanglocatie een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet vereist.

Er is geen binnenplanse afwijkmogelijkheid binnen de regels van de beheersverordening. Dit betekent dat er in principe een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit nodig is. Dit echter een proces dat meerdere weken in beslag neemt. Gelet op de relatief korte opvangtermijn, is het niet mogelijk om een dergelijke procedure te doorlopen voorafgaande en/of tijdens de periode dat de crisisnoodopvang operationeel is.

Beginselflicht tot Handhaving

Het is vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat het bevoegd gezag bij de overtreding van wettelijke voorschriften, in dit geval het college van burgemeester en wethouders van De Wolden, in beginsel verplicht is om handhavend hiertegen op te treden.

Onder bijzondere omstandigheden kan worden afgezien van handhaving en kan de strijdigheid met wet- en regelgeving tijdelijk worden gedoogd. Gedogen is –samengevat– aanvaardbaar als:

1. het gedogen beperkt is in omvang en/of tijd;
2. het gedogen expliciet bij besluit gebeurt;
3. sprake is van een zorgvuldige en kenbare belangenafweging;
4. duidelijke voorwaarden aan het gedogen worden gesteld;
5. regelmatig wordt gezien of de situatie zodanig is dat gedogen nog gerechtvaardigd is, en of aan de voorwaarden die aan het gedogen zijn gesteld wordt voldaan.

Gedogen moet beperkt blijven tot uitzonderingssituaties:

1. overgangs- en overmachtssituaties (waaronder concreet zicht op legalisatie, bedrijfsverplaatsing, experimenteersituaties, wetswijzigingen, etc.);
2. wanneer het door de wettelijke regeling beschermde belang uiteindelijk beter gediend is door gedogen, bijvoorbeeld een milieubelang dat in een specifieke situatie gediend is met het gedogen van een overtreding;
3. zwaarwegende belangen nopen tot een gedoogsituatie;
4. en situaties waarin handhavend optreden onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen.

Het onderhavige geval

In het onderhavige geval is sprake van een tijdelijke situatie. De tijdelijke gedoogbeslissing dient ter ontlasting van het aanmeldcentrum Ter Apel, zodat de vluchtelingen en/of asielzoekers tijdelijk opvang

hebben op het perceel naast de Leeuwenveenseweg 2 in Zuidwolde voordat zij zich kunnen aanmelden bij het aanmeldcentrum.

Belangenafweging

De belangenafweging gaat over het belang van een evenwichtige toedeling van functies en locaties zoals in het Omgevingsplan ten opzichte van het belang van tijdelijke opvang van asielzoekers. In het navolgende zetten we de belangen uiteen en maken we een afweging in de betrokken belangen.

Opvang asielzoekers

Op dit moment is er nog steeds landelijk een groot tekort aan opvangplaatsen. Nederland is op basis van internationale en Europeesrechtelijke verplichtingen verplicht om asielzoekers opvang te bieden. Het COA kan de toestroom van vluchtelingen en/of asielzoekers niet aan en heeft landelijk een groot tekort aan opvanglocaties. Alle gezochte oplossingen, leidden niet tot een situatie die onder controle is. Er is dan ook sprake van een noodcrisis situatie. Op dit moment is er een acute en dringende behoefte aan voldoende locaties verspreid over het land waar vluchtelingen en/of asielzoekers (tijdelijk) kunnen worden opgevangen.

Tijdelijkheid noodopvang

In de onderhavige situatie is sprake van een zeer tijdelijke situatie in de vorm van het bieden van een noodopvang. De noodopvang zal plaatsvinden vanaf zondag 16 augustus 2026 tot en met woensdag 30 september 2026.

Gelet op de noodzaak om de mensen op te vangen en gezien de zeer beperkte duur van de opvang, is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Wolden van oordeel dat er sprake is van een zwaarwegend humanitair en maatschappelijk belang dat noopt tot het verlenen van medewerking aan deze tijdelijke gedoogsituatie. Dat belang prevaleert naar het oordeel van het college boven het belang het belang van strikte handhaving van de van toepassing zijnde regels van het ter plaatse geldende ruimtelijk kader.

GEDOOGBESLISSING

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Wolden besluit voor het perceel naast de Leeuwenveenseweg 2, 7921 VE Zuidwolde, onder voorwaarden een gedoogbeslissing af te geven voor de periode van zondag 16 augustus 2026 tot en met woensdag 30 september 2026.

Voorwaarden

- A. Deze gedoogbeslissing wordt afgegeven voor het gebruik van het perceel naast de Leeuwenveenseweg 2, 7921 VE Zuidwolde, voor maximaal 100 vluchtelingen en/of asielzoekers.
- B. Deze gedoogbeslissing geldt voor de periode van zondag 16 augustus 2026 tot en met woensdag 30 september 2026.
- C. Deze gedoogbeslissing vervalt in ieder geval na verstrijken van de genoemde termijn onder B.
- D. Na het verstrijken van de termijn van de gedoogbeslissing, wordt het strijdig gebruik van de tijdelijke opvanglocatie met onmiddellijke ingang gestaakt.
- E. Alle risico's van welke aard en in welke omvang dan ook, van het gebruik van de gronden en opstallen liggen bij de gebruiker, in dit geval het COA. Het college behoudt zich alle rechten voor om de voorliggende gedoogbeslissing op enig moment, indien de omstandigheden naar haar oordeel hierom vragen in te trekken.

Inwerkingtreding gedoogbeslissing

Op basis van artikel 3:40 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) treedt een besluit niet in werking voordat het bekend is gemaakt. Vervolgens bepaalt artikel 3:41, lid 1, Awb dat de bekendmaking van besluiten die tot een of meer belanghebbenden zijn gericht, geschiedt door toezending of uitreiking aan hen, onder wie begrepen de aanvrager. In dit geval ligt er geen aanvraag van een partij om de opvang te gedogen zodat de gedoogbeslissing ambtshalve wordt genomen. Dat betekent dat artikel 3:41, lid 2, Awb van toepassing is, inhoudende dat wanneer de bekendmaking van het besluit niet kan geschieden op de wijze als voorzien in lid 1, de bekendmaking plaatsvindt op andere geschikte wijze. Dat is in dit geval plaatsing van de gedoogbeslissing in (in ieder geval) het Gemeenteblad, op www.overheid.nl en in het huis-aan-huisblad Westervelder Wolder Courant. De voorliggende beslissing treedt aldus per direct in werking op het moment van bekendmaking.

Bezwaar

Op grond van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1356) kunnen tegen een gedoogbeslissing geen rechtsmiddelen, zoals bezwaar, worden aangewend. Desgewenst kan een verzoek om handhaving worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders. Tegen het besluit dat het college daarop zal nemen staan wel rechtsmiddelen open.

Informatie

Hebt u nog vragen over deze gedoogbeslissing? Neemt u dan contact op met gemeente De Wolden via 140528 of mail naar info@dewolden.nl.

Aldus besloten door burgemeester en wethouders op 21 juli 2026,

De secretaris,

De burgemeester

Roelof Pieter Koning

Inge C.J. Nieuwenhuizen